

NVE

Postboks 5091 Majorstuen

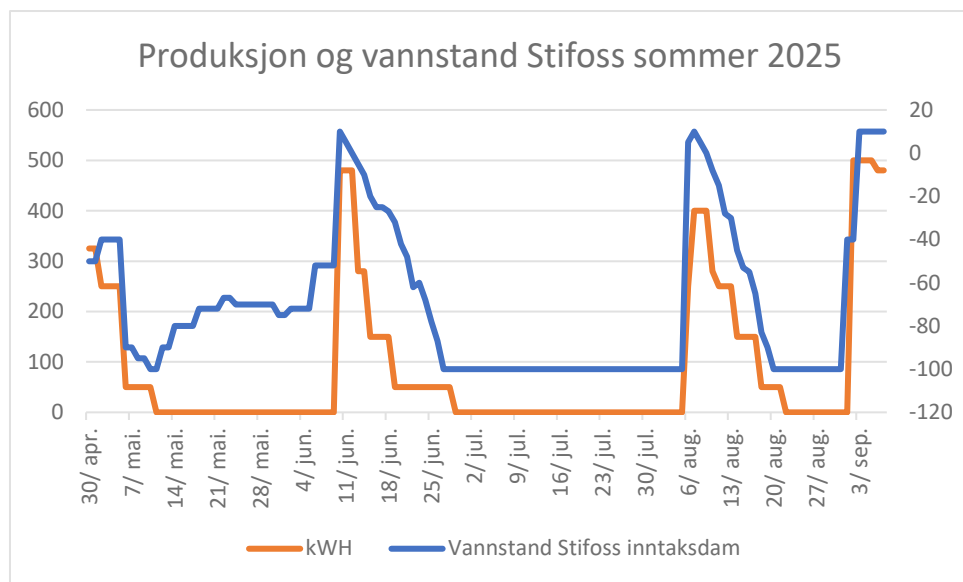
0301 Oslo

Oslo 7. november 2025

Kommentar til innsigelse fra Statsforvalteren i Agder vedr. konsesjonssøknad for Søndeled kraftstasjon

Viser til innsigelse fra Statsforvalteren i Agder Ref. 2024/4677 av 21.08.2022. Vedlagt ligger kommentar utarbeidet av Sweco Norge, som over mange år har arbeidet med de økologiske og særlig de fiskefaglige temaene knyttet til AS Egelands Verks virksomhet i Gjerstadvassdraget og Søndeled dam og kraftstasjon spesielt.

Det er ikke noe målestasjon på Søndeled i dag så vannføring observeres visuelt og suppleres med produksjonsdata fra kraftstasjon på Stifoss oppstrøms og nedtegnede observasjoner derifra. Vannføringen ved Søndeled er lav i sommermånedene, med sterk fallende trend fra normalt tidlig mai til ca. månedsskiftet august-september. I denne perioden er det lange sammenhengende perioder med veldig lav vannføring og lavt vannivå. Det fremkommer virkelighetsfjernt at vassdraget på strekket Søndeled dam til Stifoss via Brøbøvann vil være (bedre) egnet for (økt) vandring og fiskeproduksjon uten dam og tilhørende lavt og varierende vannspeil oppstrøms dam.

Tabell 1. Produksjon Stifoss kraftstasjon og vannstand Stifoss inntaksdam

Tabell 1 viser produksjon for Stifoss Kraftstasjon og observert vannstand ved inntaksdam til Stifoss sommeren 2025 (30 april til 7 september). Sommerproduksjonen på Stifoss i 2025 var relativt normal. Produksjonen (oransje linje, akseverdier til venstre) var stanset i tre perioder på grunn av lav

vannføring.

1. Første stansperiode på grunna av lav vannføring varte 31 dager fra 11. mai frem til 10. juni.
2. Andre stansperiode varte 39 dager var fra 29. juni og frem til 6 august.
3. Tredje periode varte i 12 dager fra 22. august til 2. september.

Til sammen var det for lav vannstand til produksjon i 82 av de 131 dagene.

Vannstand (blå linje og akseverdier til høyre) er ikke observert i løpet av de to siste stansperiodene da vannføringen var så lav at det var uaktuelt å starte produksjon.. For disse periodene er vannstand ved Stifoss inntaksdam satt lik nivået ved stansdag, men har i perioder vært vesentlig lavere. Det går ca. 250 liter ved Stifoss når vi stanser. I stopp periodene er det altså lavere og vesentlig lavere vannføring enn 250 liter. I de aktuelle periodene er det observert «noen få» liter ved Søndeled.

Det ble avholdt befaring på Søndeled i forbindelse med konsesjonssøknaden den 29. august. Det var stort oppmøte og engasjement. I tillegg til mange lokale oppmøtte stilte Risør og Gjerstad Kommune rådmenn og Risør kommune med ordfører, alle for å vise støtte til konsesjonssøknaden og med tydelig ønske om å reetablere en funksjonell dam med laksetrapp. På befaringen kom det frem nye detaljer om at det var en foss der dammen nå står som ble fjernet for å etablere dam. Vi jobber med å få frem detaljer om dette. Her er det vi har funnet til nå.

I forbindelse med 100 års jubileet for igangsetting med tresliperi ble det i 1988 utgitt en bok av Andreas Vevstad «A/S Egelands Verk – Tresliperi 1888 – 1988» I denne boken er det flere referanser til fossen på Søndeled:

- En takst fra 1901 (Andersen/Taraldsen) der «vannfall, grunn til damfeste»¹ er verdsatt til kr 10.000,-
- (1896) «...målet var å bygge en cellulosefabrikk med en årsproduksjon på 4 – 5000 tonn, med kraft fra fossen ved Søndeled.»²
- «Bestyreren, Peder Arnold Hansen, regnet på vannføringen og fallhøyde og fant at fossen ved Søndeled hadde årgangsvann til 200 hk»³
- Fra innvielsen av Søndeled tresliperi i 1907 «Under arbeidet var det utminert 700 m³ stein, utgravd 1200 m³ jord og støpt om lag 1500 m³ betong. Dammen var 12 m høy og 40 m lang.»⁴

På kontoret til AS Egelands Verk i Hasåsveien henger et bilde av fossen, med tekst bak. Se bilder under/neste sider.

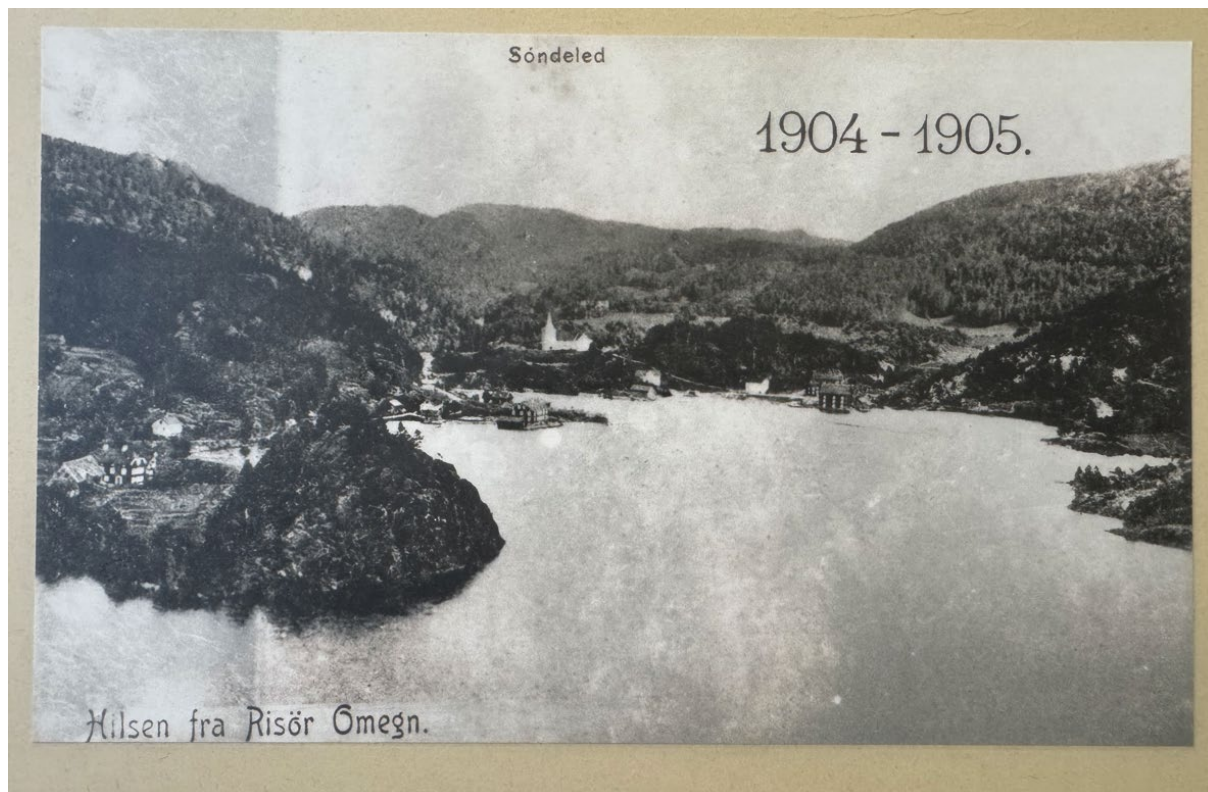
Denne informasjonen tilsier at å fjerne dammen og vannspeilet bak vil være en vesentlig større manipulasjon av det historiske terrenget og vassdraget enn å reetablere dam med moderne fiskevandringstiltak. Se vedlagt notat fra Sweco Norge for utfyllende informasjon om dette.

¹ A. Vevstad: Egelands Verk 1888-1988, side 55-56

² A. Vevstad: Egelands Verk 1888-1988, side 66

^{3 3} A. Vevstad: Egelands Verk 1888-1988, side 66

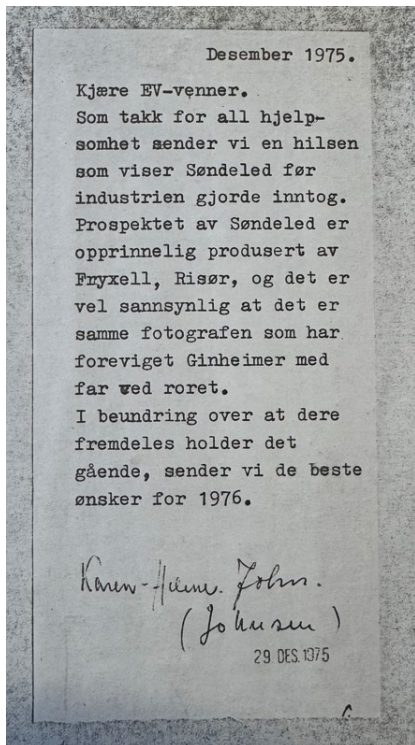
^{4 4} A. Vevstad: Egelands Verk 1888-1988, side 70

Bilde 1. Fra kontoret til AS Egelands Verk før dammen ble etablert som viser Søndeled foss

Bilde 2. forstørret bilde som viser foss vest for kirken. Terrenget foran kirken ble fylt ut med masser fra fjerning av fossen og etablering av dammen der tresliperiet senere ble etablert.

Bilde 3. Tekst fra baksiden av bilde som viser Søndeled foss.

Det er i forbindelse med forrige konsesjonssøknad og denne utarbeidet til sammen tre uavhengige konsulentrapporter om de økologiske forholdene i forbindelse med reetablering av kraftproduksjon på Søndeled. Ingen av disse er noen gang drøftet eller kommentert i dokumenter fra NVE eller Statsforvalteren i Agder. Det er de heller ikke i innsigelsen fra Statsforvalteren i Agder. Rapportenes beskrivelser og konklusjoner er helt på linje med lokalbefolkningens erfaringer.

Tiltakshaver AS Egelands Verk ønsker å gå i dialog med Statsforvalter og slik få høre deres drøftinger av konsesjonssøknaden med de data og den informasjon som blir presentert der. Muligheten til dialog i forbindelse med befaring uteble da Statsforvalter ikke stilte.

Det strider mot normal rettsoppfatning hvis ikke tiltakshaver og lokale myndigheter ved Risør kommune, som uttrykte et sterkt ønske om å delta, får delta videre i dialog og prosessen med behandling av innsigelse fra Statsforvalteren i Agder.

Oslo 7. november 2025

Fredrik Nielsen - Daglig leder
for AS Egelands Verk

Vedlegg: «Kommentar til innsigelse fra Statsforvalteren i Agder knyttet til Søknad om reetablering av Søndeled kraftverk» av Sweco Norge AS

Kommentar til innsigelse fra Statsforvalteren i Agder knyttet til søknad om reetablering av Søndeled kraftverk

Prosjekt:	Søndeled kraftverk	Prosjektnr. 10231638
Kunde:	AS Egeland Verk v/ Fredrik Nielsen	
Utarbeidet av:	Halvard Kaasa	25.09.2025
Kontrollert av:	Jan Petter Magnell	25.09.2025

Kommentar til innsigelse fra Statsforvalteren i Agder

Ref 2024/4677 av 21.08.2025

Sweco Norge har i en årrekke fulgt med på miljøtilstanden i nedre del av Gjerstadvassdraget i forbindelse med utarbeiding av miljøløsninger for Stifoss og Søndeled kraftverk. Det er fremskaffet data som belyser økologisk og fiskebiologisk tilstand i dette vassdragsavsnittet, og i forbindelse med at Søndeled kraftverk er til konsesjonsbehandling hos NVE har AS Egeland Verk bedt Sweco om å gi innspill til momenter som kommer frem i en innsigelse til kraftverksprosjektet fra Statsforvalteren i Agder.

Gjennomgang av innsigelse

Dette notatet tar opp og drøfter momentene som innsigelsesdokumentet bruker som grunnlag for sine konklusjoner.

Sitat Statsforvalteren i Agder:

«Innsigelsen er begrunnet i at en konsesjon til nytt kraftverk og ny oppdemming vil ha store negative virkninger for, og herunder tap av store deler av, det gjenværende økologiske funksjonsområdet for laks, sjørøret og ål i Gjerstadvassdraget, jf. Lov om lakse- og innlandsfisk §§ 1 og 7 første ledd, jf. T-2/16 kap. 3.8 naturmangfold.»

Sweco sin oppsummering:

Sweco er av den oppfatning at tilstanden for anadrom fisk i Gjerstadelva er dårlig og fiskebestanden svak på strekningen mellom Stifoss og sjøen. Fiskebiologiske data fra 2022 gir ikke grunnlag for å hevde at åpning av bunnlukene i Søndeled dam har medvirket til positiv bestandsutvikling. Elva har tidvis svært lave vannføringer som utgjør en sterkt begrensende minimumsfaktor, og som gjør det svært vanskelig å oppnå miljømålene i Vannforvaltningsplanen for Agder.

En mulighet for å oppnå GØP(SMVF) er å stabilisere vanddekt areal på strekningen for å unngå skadelig effekt av de lave vannføringene. Dette synes nå mulig ved å reetablere drift av Søndeled kraftverk med betingelser om å gjennomføre miljøplanen som følger søknaden. Fordi tiltakene i miljøplanen forbedrer situasjonen for anadrom fisk og ål i Gjerstadvassdraget synes det ikke å være grunnlag for den innsigelsen som er fremsatt av Statsforvalteren.

Data om anadrom strekning

Anadrom strekning i Gjerstadelva strekker seg fra sjøen og opp til utløpet fra Stifoss kraftstasjon, og har slik sammensetning:

- 1) Ca. 200 m strykstrekning opp til Søndeled dam, grovt substrat.
- 2) Ca. 800 m strykstrekning opp til Brøbbøvann, substrat av elevestein, dårlig med gytesubstrat.
- 3) Ca. 1100m dekkes av Brøbbøvann
- 4) Ca. 250m vekslende stryk og kulp fra Brøbbøvann opp til bilbru til Breiva
- 5) Ca. 500 m fra bilbru til 50 m nedstrøms innløp av Haugelva er parti med relativ lav vannhastighet og stedvis finere substrat.
- 6) Ca. 300m med brei elv, vekslende svak stryk og kulp, fra innløp Haugelva og opp til utløpet fra Stifoss kraftstasjon

Samlet lengde på anadrom strekning er 3,15 km, herav er Brøbbøvann 1,1 km.

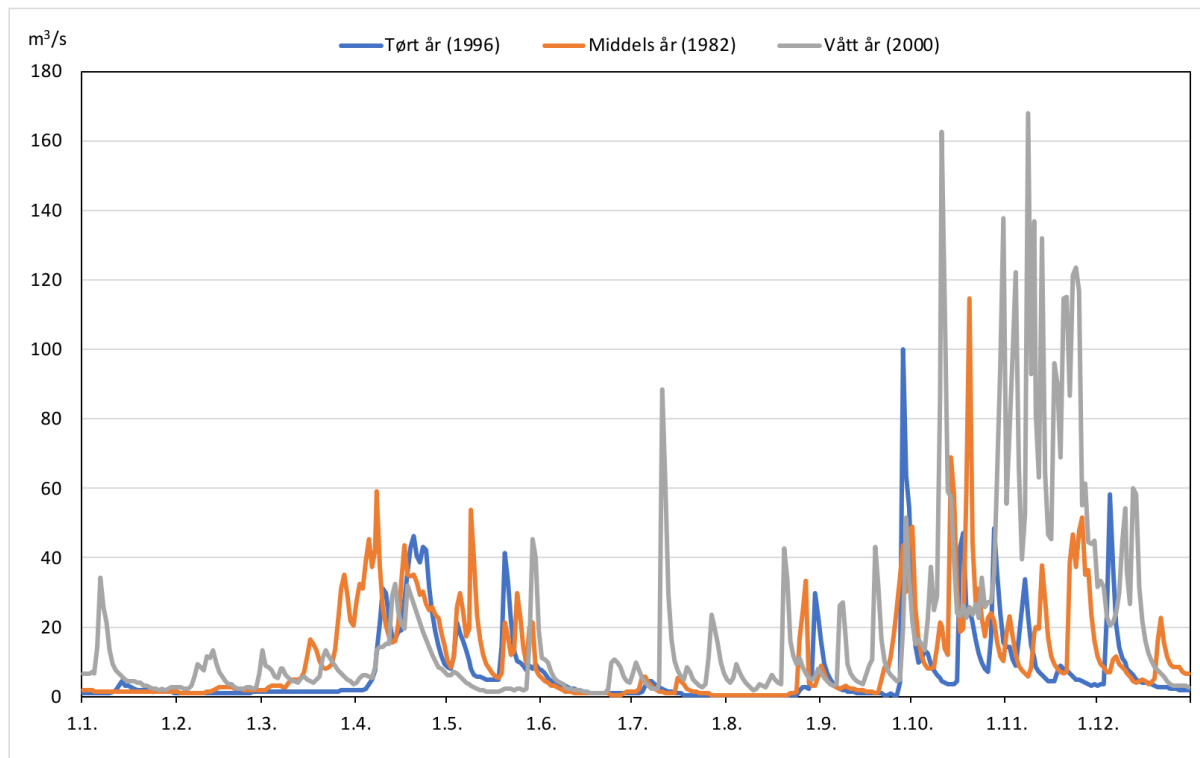
Hydrologiske forhold

Et grunnleggende forhold for å kunne evaluere kvaliteten og verdien av den anadrome strekningen i Gjerstadelva er vannføringssituasjonen. Som kjent er det minimumsfaktorene som bestemmer de økologiske forholdene i et vassdrag, og i denne elva viser vannføringsdata og observert tilstand at svært lave vannføringer oppstår relativt hyppig.

I vassdragskonsesjon for Stifoss kraftverk av 18.02.2019 er følgende vilkår gitt om vannslipping: «*Det skal slippes 280l/s fra Vasstøvannet hele året. Dersom tilsiget er mindre enn kravet til minstevannføring skal hele tilsiget slippes forbi. Kraftverket skal i slike tilfeller ikke være i drift.*»

Dette er vilkårene som trer i kraft når nye Stifoss kraftverk settes i drift, og de viser at det tidvis forventes lavere vannføringer enn 280l/s. Regulanten for Stifoss kraftverk opplyser at det sommeren 2025 var svært lave vannføringer i Gjerstadvassdraget. Kraftstasjonen sto i lengre perioder og inntaksmagasinet var helt nedtappet. Det foreligger dessverre ikke vannføringsdata for disse periodene, men det opplyses at elva ved Søndeled dam var på linje med vannføringen dokumentert med bilder fra juli 2022.

Nedenfor vises vannføringskurver for et tørt, ett middels og et vått år, og alle kurvene viser svært lave vannføringer både vinter og sommer. Om sommeren oppstår lave vannføringer ofte i kombinasjon med høye vanntemperaturer som er uheldig for akvatisk liv.

Figur 1.3.4. Beregnede tilsig til Søndeled kraftverk i tre typiske år.

Denne figuren er hentet fra Miljøplan for Søndeled kraftverk utarbeidet av Sweco Norge i 2024, som ligger som vedlegg til konsesjonssøknaden.

Grunnlagsinformasjon

Følgende dokumenter gir grunnlagsinformasjon om anadrom strekning i Gjerstavassdraget, og viser miljøtiltakene som er planlagt gjennomført ved utbygging av Søndeled kraftverk.

- 1) Kaasa, H., Magnell, J.P. 2024. Miljøplan Søndeled kraftverk, Sweco 2024, 25 s
- 2) Kaasa, H., Magnell, J.P., Ruud, T. 2022. Vurdering av miljøvirkninger ved å gjenoppta driften av Søndeled kraftverk. Notat, Sweco 10231638. m vedlegg.
- 3) Ruud, T., Esdar, L. 2022. Miljøstatus Gjerstadelva, datarapport 2022 Sweco Norge, 24s
- 4) Johnsen, G.H. & Hellen, B.A. 2020. Om nytt forslag til fisketrapp i Søndeled i Gjerstavassdraget. Notat Rådgivende Biologer AS 07.10.2020

Dokumentene 1, 2 og 3 følger som vedlegg til søknaden om å reetablere Søndeled kraftverk.

I **fiskeguiden.no** er det gjengitt data som bygger på informasjon fra fiskeforvalter Frode Kroglund om fangst av ørret og laks på anadrom strekning i Gjerstadelva.

- 1995: 1 stk laks på 1,2 kg og 37 stk sjøørret på til sammen 21,4 kg
- 1997: 5 sjøørret på til sammen 1,5 kg!
- 1997: 2 kg sjøørret (0,3)
- 1998: 14 kg laks (1,7) og 9 kg sjøørret (1,3)

1999: 3 kg laks (1,6) og 16 kg sjøørret (0,9)
 2000: 4 kilo laks (1,8) og 19 kilo sjøørret (1,5)
 2001: 13 kilo sjøørret (0,8)
 2002: 15 kilo sjøørret (0,8)
 2003 og 2007: Ikke en fisk!

Kommentarer til Statsforvalteren sine vurderinger i «Innsiglese- høring- konsesjon- Risør- Søndeled kraftverl – AS Egeland Verk.»

Statsforvalter skriver under pkt 1: «Det omsøkte tiltaket omfatter vannuttak, rehabilitering av dam, etablering av rørgate, ny kraftstasjon, samt bygging av både midlertidig og permanent vei. Det er denne søknaden som nå er sendt på høring.»

Til dette er å bemerke at statsforvalteren har uteglemt miljøplanen med konkrete tiltak som legger til grunn den beste tilgjengelige teknologien for å styrke det akvatiske miljøet med særlig vekt på de prioriterte fiskeartene. Herunder fisketrapp, nedvandringssløp med inntaksrist og ålevandringssrenne.

Statsforvalteren skriver under kp. 2.1. på side 2:

Knyttet til oppdemming i 1907: «Store deler av den lakseførende strekningen ble borte. I tillegg ble elveavsnittet opp til Brøbrøvvann demt opp og gikk tapt som gyte- og oppvekstområde for laks.»

Til dette er å bemerke at det også burde tas med at det har vært en funksjonell fisketrapp tilknyttet dammen, og at trappa ble restaurert og bygget i betong i 2004. Fisketrappa har, etter det Sweco har fått opplyst, virket. Se også fangsttall fra anadrom strekning ovenfor.

Videre skriver Statsforvalteren: «Det vil ikke være mulig å restaurere vassdraget og bedre bestandsstatusen til lakse- og sjøørretbestandene dersom det gis konsesjon til nytt kraftverk og ny oppdemming. Disse tiltakene vil derimot medføre at det gjenværende økologiske funksjonsområdet for laks i hovedsak være tapt. Det vil fortsatt kunne være noe fiskeproduksjon oppstrøms Brøbrøvvann og i sidebekker til elva, men det vil være av marginal betydning for laksens overlevelse i Gjerstadvassdraget. En ny kraftutbygging ved Søndeled vil medføre at Gjerstadvassdraget ikke lenger er egnet for laks og at laksebestanden i vassdraget på lengre sikt kan gå helt tapt.»

Etter Sweco sin oppfatning er framtidsscenariene og mulighetene for den anadrome fiskebestanden som Statsforvalteren beskriver ikke i samsvar med det datagrunnlaget som foreligger. Dagens situasjon er dårlig, og fremtiden ser ikke lys ut for fiskebestanden dersom det ikke gjøres tiltak for å justere minimumsfaktorene som styrer de økologiske forholdene på strekningen.

En gjentakende situasjon er svært lave vannføringer som på bildet under. I slike situasjoner er det kritisk for fiskebestanden både med tanke på leveområder, bioproduksjon og temperaturer. All den tid situasjonen med lave vannføringer har gjentatt seg ofte de siste årene er det grunn til å forvente tilsvarende situasjoner i årene som kommer.

Gjerstadelva ovenfor dammen på Søndeled i juli 2022.

Statsforvalteren hevder at funksjonsområde for laks i hovedsak går tapt ved å sette vann på elvestrekningen. Dette er positivt feil. Strekningen opp til Brøbøvann er i dag dårlig for laks, kanskje til og med er det et «farlig» område å stå i om sommeren. Å sette vann på dette arealet skaper et stort produksjonsareal og en sikker biotop med tanke på at det alltid blir vann der i motsetning til i dagens elvestreng. Muligens kan dette favorisere ørret, men laksunger kan også bruke slike mer stilleflytende områder. Gyteplasser er det svært dårlig med på denne strekningen.

I Statsforvalteren sin vurdering (side 3) om egnethet for laks på elvestrengen er det ikke vist til noe datagrunnlag som underbygger påstanden om at «*En ny kraftutbygging ved Søndeled vil medføre at Gjerstadvassdraget ikke lenger er egnet for laks og at laksebestanden i vassdraget på lengre sikt kan gå helt tapt.*» Dette utsagnet gir også grunn til å stille spørsmål ved hvordan laksebestanden klarte seg i årene mellom oppdemmingen i 1907 og 2015 da bunnlukene ble åpnet.

Sweco er enig i at det generelt og ofte vurderes at kraftutbygging medfører utfordringer for elveøkosystemene, men vil legge til at utbygging også i enkelte tilfeller kan gi positive virkninger under forutsetning av at miljøtiltakene som følger en slik utbygging retter opp eller også forbedrer tilstanden elvesystemet er i. Søndeled kraftverk med gjennomføring av utarbeidet miljøplan gir grunnlag for å trekke en slik konklusjon.

Lakseførende strekning av Gjerstadelva er dårlig for laks og forblir dårlig på grunn av mangel på vannføring til tider av året. Vanndekt areal i produksjonssesongen er avgjørende for fiskebestanden.

Statsforvalteren sier (nederst på side 2): «*Det er stort potensiale for naturrestaurering i Gjerstadvassdraget og bedring av forholdene for laks, sjørret og ål.*»

Sweco er enig i at det er et potensial for restaurering, men tatt i betraktning av at det er snakk om en kort strekning på ca 800m opp til Brøbøvann og at vannføringsforholdene gir marginale produksjonsbetingelser for fisk, er potensialet lite med mindre det etableres stabilt og større vanndekt areal. Dette kan gjøres ved å fylle vann bak Søndeled dam.

Et viktig poeng som Statsforvalteren nevner, er at bunnlukene i dammen ble åpnet. Lukene har stått åpne fra og med 2015 slik at sjørret og laks har kunnet vandre opp i elva på naturlig vis i denne perioden. Se bilde nedenfor

Bunnlukene i Søndeled dam står åpne med fri passasje for fisk Bilde tatt 29.08.2025.

I sin vurdering Kp. 2.1. side 3 skriver Statsforvalteren: «I dag er det derfor slik at når vassdraget er nedtappet, så renner elva i sitt opprinnelige løp langs bunnen av Søndeleddammen, og Brøbøvannet ovenfor er tilbakeført til sin opprinnelige strandlinje. Det har derfor vært en bedring i forholdene for laksen etter 2015.»

Statsforvalteren oppgir ikke grunnlag for å si at forholdene for laksen er forbedret etter 2015.

I 2022 gjennomførte Sweco statusundersøkelse på elvestrekningen opp til utløpet fra Stifoss kraftstasjon. Dette var syv år etter at bunnlukene ble åpnet, og dataene viser svak fiskebestand i Gjerstadelva mens i Haugelva, som kommer inn straks nedenfor Stifoss, var tilstanden god slik den også var da NIBIO undersøkte denne sideelva i 2020. Bunndyrundersøkelsene fra 2022 tenderte mot «svært dårlig økologisk tilstand» i Gjerstadelva.

Dataene er å finne i Ruud, T. og Esdar, L. 2022. Miljøstatus Gjerstadelva, Rapport 10.10.2022, Sweco Norge AS. Vi gjengir litt av funnene her.

Nedstrøms dammen ble det fanget 8 ørret, herav 5 årsyngel og 3 eldre. Dette var så tynn bestand at det ikke var grunnlag for å fortsette elfisket på denne stasjonen.

På stasjonen straks nedstrøms Brøbøvann ble det fanget 19 fisk/100m², herav få laks og mest årsyngel og 3 individer som var eldre årganger. Tynn bestand på tross av forventning om utløpseffekt fra Brøbøvann.

På stasjonen nedstrøms Stifoss kraftverk ble det fanget 17 fisk/100m², bare årsyngel og få laks. På denne stasjonen ble det funnet flere døde årsyngel. Det ble vurdert om dette kunne henge sammen med dårlig vannkvalitet.

I sideelva som heter Haugelva eller Lilleelva var fisketettheten høy med 184 laks og ørret /100m² (mest laks). Den svært høye tettheten skyldes trolig komprimert bestand pga lav vannføring.

Datamaterialet fra 2022, som viser svak tilstand for fisk og bunndyr, gir ikke grunnlag for å si noe om den forbedringen som Statsforvalteren viser til etter åpning av bunnlukene i 2015.

Alle rapporter og datagrunnlag fra undersøkelsene som er gjennomført er tilgjengelige, og er lagt frem for myndighetene, og har fulgt denne saken som trykte vedlegg.

Statsforvalteren skriver kp. 2.1 øverst på side 3: *«Ved en framtidig rivning av dammen ved Søndeled vil Brøbøvann bli mer enn halvert i utstrekning, og elveløpet oppstrøms og nedstrøms vil bli tilbakeført som et verdifullt gyte- og oppvekstområde for anadrom fisk. Dette vil øke framtidig fiskeproduksjon og være et svært viktig tiltak for å restaurere vassdragsnaturen i Gjerstadvassdraget.»*

Det er kanskje slik at Statsforvalteren her referer til situasjonen med vann bak Søndeled dam.

Dessverre er det ikke slik at det naturlige elveløpet innehar verdifulle gyte- og oppvekstområder med mindre det er vannføring nok i elva til å skape stabile vanndekte arealer. Slik er det ikke nå, elva er tidvis nesten tørrlagt, og ovenfor nevnte biologiske data fra denne elvestrengen viser svak tilstand både for fisk og næringsdyr. Dersom Statsforvalteren har datagrunnlag som viser en annen situasjon er det av interesse for saken.

Til sist i kp. 2.1 skriver statsforvalteren: *«Vi har lagt vekt på at laksen er rødlistet som nær truet (NT) i Norge og at Gjerstadvassdraget er et regionalt viktig vassdrag for laks og sjøørret.»*

At Gjerstadvassdraget er kategorisert som et regionalt viktig vassdrag for laks og sjøørret er det grunn til å stille spørsmål ved. Vassdraget ble regulert i 1907, og ifølge det statsforvalteren hevder i sin innsigelse, ble den anadrome delen av vassdraget ødelagt ved oppdemming. Anadrom strekning er kort, og potensiale for fiskeproduksjon er svakt. Fangsttall som vist ovenfor synes heller ikke å antyde at dette er et viktig vassdrag når det gjelder fiskemengde.

Statsforvalteren skriver i kp. 2.2 Virkninger på vannmiljø at strekningen mellom Stifoss og Søndeled dam er definert som *«sterkt modifisert vannforekomst»* og videre at miljømålet i godkjent plan for Agder vannregion er *«god økologisk tilstand» (GØT): «Miljømålet forutsetter at vannforekomsten restaureres og tilbakeføres som naturlig vannforekomst, herunder at tiltak for tilbakeføring gjennomføres (herunder bla. rivning av dam). Det er implisitt i dette at det ikke skal gis tillatelse til ny oppdemming. En ny konsesjon til utbygging av kraftverket og oppdemming vil*

dermed være i strid med måloppnåelsen i den godkjente regionale vannforvaltningsplanen for Agder vannregion, og gir dermed grunnlag for innsigelse jfr. T 2-16 kap. 3.14 (vannmiljø).»

Til denne vurderingen bemerker Sweco at det kanskje kan stilles spørsmål ved om rivning av Søndeled dam påvirker tilstanden SMVF. Reguleringene oppstrøms Stifoss har betydning for vannføringsregimet og elva blir ikke en naturlig vannforekomst selv om dammen rives.

Det som kan gjøres er å bruke eksisterende reguleringsmuligheter og Søndeled dam for å møte målene i vannforvaltningsplanen. Tiltakene er utredet i miljøplanen som følger søknaden om å gjenoppta driften av Søndeled kraftverk.